

БУСЕЛ Яків Григорович (псевд.: Багровий, Галина, Заславський, Дніпровий, Київський, Роман Галина, Шахтар; 26. 01. 1912, м. Митава, нині Латвія — 15. 09. 1945, с. Бишки Козів. р-ну Терноп. обл.) — публіцист, громадсько-політичний діяч. Закін. Рівнен. укр. г-зію, навч. на факультеті права у Львів. університеті (1932–33). Учасник нац.-визв. боротьби на Волині та Поліссі. Був референтом крайової ексективи ОУН у 1936–37, одним із засн. рев. руху на пн.-зх. укр. землях, за що неодноразово заарешт. польс. поліцією. У травні 1939 засудж. до 12 р. ув'язнення. У вересні того ж року вийшов на волю і продовжив боротьбу. Співроб. політ.-

пропагандист. осередку при Проводі ОУН, брав участь у підготовці й проведенні 2-го Надзвичай. великого збору ОУН у Кракові (1941). Під час 2-ї світової війни очолював крайовий політ.-пропагандист. осередок і редагував підп. видання на пн.-зх. укр. землях. На 3-му Надзвичай. великому зборі ОУН (1943) був обраний чл. Проводу організації. З його ініціативи восени 1943 було скликано 1-у конф. поневол. народів Сх. Європи та Азії. Кер. політ. штабу при Проводі ОУН, нач. політвихов. відділу військ. штабу УПА на Волині (згодом УПА-Північ). Референт ідеол.-політ. вишколу Проводу ОУН (1944–45). Продовжував друкуватися у підп. виданнях, зокрема в органі Проводу ОУН «Ідея і чин». Популярності набула його брошура «Совєтський патріотизм» (1946, видавалася в підпіллі), в якій аргументовано показував облудність більшов. патріотизму й протиставляв йому героїч. патріотизм поневол. народів, які воювали за визволення своєї країни. Загинув у сутичці з підрозділом НКВС. Посмертно отримав звання підполковника УПА. 1999 у Бишках відкрито Музей нац.-визв. боротьби ОУН-УПА ім. Б.

Рекомендована література

1. Дружий П. 50-літні роковини Першої конференції поневолених народів сходу Європи й Азії. Стрий, 1993;
2. Парубій В. Бусел Яків // Укр. журналістика в іменах. Л., 1997. Вип. 4.

В. І. Мороз

Бібліографічний опис:

Бусел Яків Григорович / В. І. Мороз // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38235>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).